

Cadair Geni Hynafol

gan Victoria, 2024

(Cadair Geni)

0:00

Yn sicr, dwi'n ddyn sy'n gofalu ac yn gefnogol i fenyw ar ei diwrnod pwysig, anodd, a chofiadwy. Mae pobl yn fy ystyried yn hynafol. A dweud y gwir, dwi'n anghofio pa mor hen ydw i'n barod. Oes ots nawr pan fyddwch chi wedi bod trwy gymaint? Mae llawer o fywydau o wahanol genedlaethau wedi mynd heibio i mi. Brodor o Gymru ydw i, a elwir yn gadair geni. Cefais fy ngwneud o ddarn solet o dderw canrifoedd oed, a oedd yn ei amser yn dioddef stormydd a thywydd garw, ac a oroesodd, fel y gwnes i, yn fy amser i, ac yn dal i wneud. Rwy'n dawel ac yn hyderus, ond mae gen i lais tawel sy'n berswadiol ac yn ddibynadwy, ar yr un pryd rwy'n ddigon gwydn i ymdopi â'm cyfrifoldebau. Yr wyf yn ddyledus am fy ymddangosiad i feistr profiadol nad oedd ei ddwylo yn gwybod beth oedd blinder.

1:06

Fe wnaeth un fenyw garedig a doeth a mam i lawer o blant, a fu'n helpu menywod eraill yn y broses o eni plant, fy archebu unwaith a thalu darn arian aur i'r meistr am y gwaith. O'r amser hwnnw, roeddwn i'n arfer byw mewn gwahanol ystafelloedd, cyfoethog a thlawd, tywyll a golau, mawr a bach. Cymerwyd fi o un ty i'r llall. Weithiau roeddwn i'n newid lleoedd cwpl o weithiau'r dydd. Roeddwn bob amser gyda'r fenyw, bydwraig y cartref, yn ei helpu yn ei gwaith. Aeth hi â fi i bob man yr aeth. Gwnaethom gyfarfod â llawer o bobl a oedd yn aros amdanom.

1:58

Cawsom ein gwahodd i rannau gorau, mwyaf diogel a chyfrinachol bythynnod, tai mawr a hyd yn oed cestyll, i gymryd rhan yn y broses hudolus, agos atoch o enedigaeth bywyd newydd. Fe wnaethon ni greu awyrgylch arbennig i fenyw sy'n rhoi genedigaeth. Roedd yn awyrgylch o gariad, caredigrwydd, tawelwch a llonydd. Roedd y canhwylau wedi'u goleuo, roedd y perlaysiau iachaol yn llenwi'r ystafelloedd â'u perarogleuon (mae'n ogleuo). Weithiau clywid canu tawel neu ganu grwndi cath.

2:47

Fy rôl i oedd bod yn gadarn ac yn gryf a rhoi cymorth corfforol i fenyw yn esgor. Wrth fyw yn nhŷ fy nghroesawydd, bydwraig y cartref, roeddwn wedi clywed droeon am bwysigrwydd rhoi genedigaeth i berson newydd yn naturiol ac yn y safle cywir ar gyfer corff menyw yn ystod genedigaeth. Fi oedd yn gyfrifol am gynnal yr union safle cywir hwn ac fe wnes i ymdopi'n berffaith â'm dyletswyddau. Daeth llawer o fywydau newydd i'r byd hwn diolch i ni weithio ochr yn ochr. Deallais fod cyrff iach yn dod yn demlau dibynadwy ar gyfer addysg, twf a gwelliant eneidiau ar eu llwybr daearol. Roeddwn yn falch o fod yn rhan o sacrament mor bwysig. Gwelais anadl cyntaf bod dynol newydd a dagrau llawenydd menyw yn dod yn fam.

4:12

Nawr rydw i yma. Rwy'n wrthrych amgueddfa a bob dydd dim ond crecian estyll o dan draed ymwelwyr rwy'n gweld. Cefais fy anfon yma fel gweithiwr mewn gwasanaeth, yn cael fy anfon i ymddeoliad, fel hen wŷr gwan ac eiddil i hen gartref gofal. Ond rwy'n dal yn llawn cryfder, rwy'n gwybod fy swydd yn dda, ac rwy'n barod i gyflawni fy

nyletswyddau'n gydwybodol am amser hir, hir mewn rhyw ysbyty cyfagos, nes bod amser yn dinistrio fy strwythur, nes i mi ddod yn hen ac yn fethedig.

5:10

Ond cefais fy ngwneud o ddarn solet o dderw canrifoedd oed, ac mae'n golygu fy mod yn ddigon cryf yn fy 200 mlwydd oed ac rwy'n falch o adalw fy llais a siarad â chi. ac rwy'n falch o adfer fy llais a siarad â chi. Felly, dywedwch air o fy mhlaid.